

Xocalı soyqırımının törədilməsində təqsiri olan hər kəs mütləq cəzasını alacaq

Böyük qürur və fərəh hissləri ilə vurğulamaq lazımdır ki, müdrik rəhbər və yenilməz Sərkərdə Prezident İlham Əliyev 2023-cü il oktyabrın 15-də Xocalıda Azərbaycan bayrağını dalğalandırmaqla, bütün xocalıların qisasını aldı və soyqırımı qurbanlarının ruhunu şad etdi. Eləcə də xalqımızın “Xocalı qisası ilə yanan qəlbinə su səpdi”. XX əsrin ən dəhşətli və xüsusilə ağır cinayətlərindən biri olan Xocalı soyqırımını törətməkdə təqsiri olan hər kəs hüquqi müstəvidə də mütləq cəzasını alacaq.

Xalqımıza qarşı sülh və insanlıq əleyhinə, digər cinayətlər, o cümlədən Xocalı qətlamını törətmiş şəxslərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi istiqamətində Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun müavini – Azərbaycan Respublikasının Hərbi prokuroru Xanlar Vəliyevin rəhbərliyi ilə Hərbi Prokurorluq tərəfindən qanunvericiliyin, eləcə də beynəlxalq hüququn hamılıqla qəbul edilmiş norma və prinsiplərinin tələblərinə uyğun olaraq kifayət qədər işlər görülüb.

Hərbi Prokurorluqda cinayət işinin istintaqı zamanı Xocalı soyqırımı epizodu üzrə 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələrinin

keçmiş sovet ordusunun Xankəndidəki 366-cı alayının iştirakı ilə BMT-nin Baş Məclisinin 1948-ci il 9 dekabr tarixli “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və ona görə cəzalandırma haqqında”, 1949-cu il 12 avqust tarixli “Döyüşən silahlı qüvvələrdə yaralıların və xəstələrin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında”, habelə “Hərbi əsirlərlə rəftar haqqında”, “Müharibə zamanı mülki əhəlinin qorunması haqqında” Cenevrə

konvensiyalarının, 1950-ci il noyabrın 4-də Avropa Şurası tərəfindən qəbul olunmuş "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Konvensiyanın üçüncü maddəsinin tələblərini kobud şəkildə pozaraq Xocalı şəhərinə hücum etməsi müəyyən-ləşdirilib. Əvvəlcə şəhəri şiddətli artilleriya atəsinə tutub, sonra isə çoxsaylı ağır tanklar, piyadaların döyüş maşını və zirehli transportyorlar vasitəsilə şəhərə daxil olub, evlərində yatmış dinc əhalini vahiməyə salıb, qarşılarına çıxan qadınlara, uşaqlara, qocalara aman vermədən odlu silahlardan atəşlər açmaqla, tank, döyüş maşını və digər texnikaların altına salaraq əzməklə, müxtəlif işgəncələr verməklə insanları xüsusi amansızlıqla qətlə yetirib və sair vəhşiliklər törədiblər.

İstintaq materialları ilə sübuta yetirilib ki, Xocalı qətləli zamanı 106-sı qadın, 63-ü uşaq, 70-i qoca olmaqla 613 şəxs məhz azərbaycanlı olduqlarına görə ağılasız işgəncələr verilməklə xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilib, 487 dinc sakinə müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri yetirilib. 1.275 şəxs isə əsir və girov götürülərək işgəncələrə məruz qalıb, onlardan 150 nəfərin, o cümlədən 68 qadın və 26 uşağın taleyi bu günədək məlum deyildir. Soyqırımı zamanı 8 ailə tamamilə məhv edilib, 130 uşaq valideynlərindən birini, 25 uşaq isə hər iki valideynini itirib. Təəssüf və kədər hissləri ilə qeyd olunmalıdır ki, azğınlaşmış erməni qatilləri azyaşlılara belə rəhm etməyib və 5 yaşlı qız uşağına 17 güllə vurublar.

Cinayət işinin istintaqı zamanı konkret olaraq Xocalı epizodu üzrə sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər törətmələri sübuta yetirilmiş 40 nəfərin barəsində onların Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 103-cü (soyqırımı), 107-ci (əhalini deportasiya etmə və ya məcburi köçürmə) və digər maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilmələrinə dair qərarlar qəbul edilib, barələrində məhkəmə qərarlarına əsasən həbs qətimkan tədbiri seçilib və axtarıqlarının təmin edilməsi üçün sənədlər Interpolun Azərbaycan Respublikasındakı Milli Bürosuna və Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Cinayət Axtarış İdarəsinə göndərilib. Hazırda

Baş prokuror Kamran Əliyevin və Hərbi prokuror Xanlar Vəliyevin nəzarətləri ilə hərtərəfli istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə ilk dəfə olaraq Milli Məclis tərəfindən Xocalı soyqırımına siyasi və hüquqi qiymət verilib. Tarix boyu xalqımızın başına gətirilən müsibətlər, o cümlədən həmin faciə barədə tarixi reallıqların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, onlara beynəlxalq səviyyədə obyektiv və ədalətli, yəni həqiqətə və milli maraqlarımıza uyğun münasibət bildirilməsi, bununla əlaqədar respublikamızda və ölkəmizdən kənarında həyata keçirilən sistemli və ardıcıl tədbirlər Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin mükəmməl

siyasətinin, bu sahədəki müstəsna fəaliyyətinin təəcəssümüdür. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə bu sahədə görülən böyük işlər də bəhrəsini verməkdədir. Bu barədə danışarkən, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın 2008-ci ilin mayından başlayaraq həyata keçirdiyi "Xocalıya ədalət!" kampaniyasını, eləcə də Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması ilə bağlı səmərəli fəaliyyətini xüsusi vurğulamaq lazımdır.

Firad Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Hərbi
prokurorun böyük köməkçisi – Hərbi
Prokurorluğun Mətbuat xidmətinin rəhbəri,
baş ədliyyə müşaviri